

VISI VAIDINA TĄ PAČIĄ PJESĘ.

Keičiasi tik dekoracijos.

Lankavatara sūtroje Buda protą palygina su aktoriumi, mintis - su juokdariu, o pasaulį - su spektakliu.

Praėjo beveik pustrėčio tūkstančio metų.

Pasižiūrėkime, ar kas nors iš tikrųjų pasikeitė.

Apsižvalgykite aplink.

Vieni ragina tapti dvasingesniais.

Kiti - sėkmingesniais.

Treti - laimingesniais.

Ketvirtai - sąmoningesniais.

Penkti - patriotiškesniais.

Šešti - sveikesniais.

Žmonės dėl to ginčijasi, kuria religijas, filosofijas, ideologijas, steigia mokyklas, buria bendruomenes, leidžia knygas, organizuoja seminarus, konfliktuoja, kovoja ir net kariauja.

Atrodo, kad kalbama apie visiškai skirtingus dalykus.

Tačiau ar tikrai?

O gal visas sociumas tėra teatras, kuriame nuolat keičiasi dekoracijos, kostiumai ir aktoriai, bet niekada nesikeičia pati pjesė?

Vakar buvo prestižas būti kilmingu.

Vėliau - išsilavinusiu.

Dar vėliau - turtingu.

Šiandien madinga būti sąmoningu, dvasingu ar net „pabudusiu“.

Rytoj bus madinga dar kas nors.

Keičiasi žodžiai.

Keičiasi etiketės.

Keičiasi idealai.

Keičiasi mados.

Tačiau mechanizmas lieka tas pats.

Pažiūrėkime į vieną pavyzdį.

Dvasingumas.

Vos tik atsiranda sąvoka „dvasingumas“, tą pačią akimirką atsiranda ir „nedvasingumas“.

Toliau viskas vyksta automatiškai.

Skirtumas. Lyginimas. Pirmenybė. Vertybė. Tikslas. Hierarchija. Pranašumas. Pavydas. Konkurencija. Pripažinimas. Reikšmingumas.

Štai ir visa pjesė.

Toliau keičiasi tik dekoracijos.

Iškart atsiranda klausimai.

Kas dvasingesnis?

Kas sąmoningesnis?

Kas arčiau tiesos?

Kas labiau pabudęs?

Kas didesnis autoritetas?

Kas turi daugiau sekėjų?

Kas vertingesnis?

Atrodo, kad kalbama apie dvasingumą.

Tačiau veikia tas pats senas mechanizmas.

Dabar atlikite paprastą eksperimentą.

Ištrinkite žodį „dvasingumas“ ir vietoje jo įrašykite:

sėkmę, laimę, meilę, patriotizmą, sveikatą, nušvitimą, mokslą, verslą,
arba bet kurią kitą vertybę.

Ar pasikeitė schema?

Ne.

Pasikeitė tik pirmasis žodis.

Visa kita liko nepakitusi.

Keičiasi tik tai, dėl ko kovojama.

Pats kovos mechanizmas nesikeičia.

Keičiasi ne proto veikimo principas.

Keičiasi tik objektas, į kurį jis nukreipiamas.

Todėl socialiniuose tinkluose matome tiek daug tariamos įvairovės, nors iš
tikrųjų beveik visi kalba pagal tą pačią schemą.

Vienas moko dvasingumo.

Kitas - finansinės laisvės.

Trečias - patriotizmo.

Ketvirtas - sveikos gyvensenos.

Penktas - sąmoningumo.

Šeštas - lyderystės.

Septintas - santykių.

Temos atrodo skirtingos.

Tačiau pats proto veikimo principas lieka nepakitęs.

Tas pats skirstymas.

Tas pats lyginimas.

Tas pats pirmenybės teikimas.

Ta pati vertybių piramidė.

Tas pats siekis.

Paradoksalu, tačiau beveik visi deklaruoja tuos pačius tikslus.

Visi nori laimės.

Visi nori meilės.

Visi nori gėrio.

Visi nori gerovės.

Visi nori, kad klestėtų jų šeima.

Visi nori, kad klestėtų jų valstybė.

Konfliktai kyla ne todėl, kad šie tikslai skirtingi.

Konfliktai prasideda tada, kai vertybė tampa pretenzija į pranašumą.

Kai žmogus ima manyti, kad būtent jo religija, ideologija, filosofija, mokymas ar pasaulėžiūra suteikia jam didesnę teisę mokyti, vertinti, vadovauti ar spręsti.

Tačiau pranašumas nėra galutinis tikslas.

Jis tėra socialinė valiuta, kuria ego siekia įgyti reikšmingumą.

Būti labiau matomam.

Labiau vertinamam.

Labiau gerbiamam.

Labiau klausomam.

Labiau reikalingam.

Kitaip tariant - reikšmingesniam.

O kiekviena pretenzija į didesnį reikšmingumą neišvengiamai reiškia, kad kažkas kitas tampa mažiau reikšmingas.

Susireikšminimas visada vyksta kito sąskaita.

Iš čia gimsta pavydas.

Konkurencija.

Konfliktas.

Tai jau pretenzija į privilegiją.

Religija, filosofija, ideologija ar mokymas gali tapti scena, ant kurios tas pats dvipolis linijinis protas siekia pagrindinio vaidmens.

Dekoracijos skirtingos, bet pjesė ta pati - būti pripažintam, svarbiam ir reikšmingam.

Todėl kovojama ne dėl pačių vertybių.

Kovojama dėl teisės būti laikomam:

**dvasingesniu, išmintingesniu, patriotiškesniu,
sąmoningesniu,**

sėkmingesniu,

arčiau tiesos.

Galų gale daugybė socialinių vertybių tampa skirtingais būdais pasakyti tą patį:

„Laikykite mane reikšmingesniu.“

Žmonija nuolat keičia dekoracijas.

Keičia kostiumus.

Keičia vaidmenis.

Tačiau vaidina tą pačią pjesę.

Skiriasi tik aktorių vardai.

Scenarijus nesikeičia.

Dabar pakeiskite tik pirmąją sąvoką.

Ar pasikeitė schema?

Jeigu ne, gal problema niekada nebuvo sąvokose.

Gal visą laiką veikė tas pats proto mechanizmas, tik nuolat persirengiantis naujais kostiumais.